

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **109501** (13) **U**
(51) МПК (2016.01)
A23L 2/00
A23L 19/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки:	u 2016 02077	(72) Винахідник(и):	Тюрікова Інна Станіславівна (UA)
(22) Дата подання заявки:	03.03.2016	(73) Власник(и):	ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель:	25.08.2016		УКООПСПІЛКИ "ПОЛТАВСЬКИЙ
(46) Публікація відомостей про видачу патенту:	25.08.2016, Бюл.№ 16		УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ", вул. Ковалю, 3, м. Полтава, 36014 (UA)

(54) СПОСІБ ВИРОБНИЦТВА НАПОЇВ ВІТАМІНІЗОВАНИХ "ТОПІФРУТ-АЛИЧА"

(57) Реферат:

Спосіб виробництва напоїв вітамінізованих включає сортування сировини, миття, інспекцію, бланшування, очищення, повторну інспекцію і доочищення, подрібнення, протирання, змішування та підсолоджування, підготовку тари, фасування, пастеризацію, охолодження, пакування, маркування, транспортування та зберігання. При цьому використовують композиційну суміш, що складається із пюре топінамбурного, пюре аличевого з додаванням як біологічно цінної добавки екстракту із волоського горіха молочно-воскової стиглості на цукровій або спиртовій основах.

UA 109501 U

Корисна модель належить до галузей ресторанного господарства і харчової промисловості, зокрема до виробництва плодоовочевих напоїв на основі топінамбуру з використанням волоського горіха.

Технологічний процес приготування напоїв вітамінізованих включає наступні етапи: сортування, миття, інспекцію, бланшування, очищення, повторну інспекцію і доочищення, подрібнення, протирання, змішування та підсолоджування, підготовку тари, фасування, пастеризацію, охолодження, пакування, маркування, транспортування та зберігання [1].

Цей спосіб приготування напоїв вітамінізованих вибрано нами як найближчий аналог, який найбільш близький за функціональним призначенням і технічним результатом, який досягається.

Недоліком відомого способу є те, що як композиційний компонент не використовується дієтична добавка із волоського горіха молочно-воскової стиглості (ВГМВС), що не забезпечує високої вітамінізації готових напоїв за рахунок купажування плодоовочевих соків. Крім цього, відсутня технологія виготовлення напою вітамінізованого на основі топінамбуру.

Задача корисної моделі - розширення асортименту вітамінізованих напоїв з топінамбурів з використанням біологічно цінного екстракту із ВГМВС, підвищення їх споживчої цінності, покращення смакових якостей та розширення сфери застосування.

В основу корисної моделі поставлена задача - розробити спосіб виробництва вітамінізованого напою з топінамбуром для збагачення організму людини біологічно цінними компонентами.

Поставлена задача вирішується тим, що на стадії купажування плодоовочевих компонентів як біологічно цінна добавка використовується екстракт із ВГМВС.

Виготовлений, згідно з викладеним вище способом, вітамінізований напій з топінамбуром можна віднести до продукції профілактичної дії.

Приклад. Для експериментальної перевірки продукту, що заявляється, був використаний топінамбур, згідно з РСТ УССР 289-91 [2], алича, згідно з ГОСТ 21920-76 [3], із яких вироблені пюре, та екстракт із волоського горіха молочно-воскової стиглості [4, 5].

Виробництво напою "Топіфрут-Алича" на основі топінамбуру з використанням екстрактів - волоського горіха.

Напої готують за розробленою технологією (табл. 1, 2).

Таблица 1

Технологія напою вітамінізованого "Топіфрут-Алича"

Найменування сировини	Брутто, г	Нетто, г
Топінамбур (пюре)	191	150
Алича (пюре)	1×2	150
Екстракт горіховий цукровий	31	30
Цукор (цукровий сироп 15 %)	680	670
Вихід	-	1000

Таблица 2

Технологія напою вітамінізованого "Топіфрут-Алича"

Найменування сировини	Брутто, г	Нетто, г
Топінамбур (пюре)	191	150
Алича (пюре)	182	150
Екстракт горіховий спиртовий	16	15
Цукор (цукровий сироп 15 %)	695	685
Вихід	-	1000

Технологічний процес складається з наступних операцій. Підготовка сировини включає її сортування за розмірами, миття, інспекцію. Вимитий топінамбур піддається бланшуванню у киплячій воді протягом 420-600 с і миттєво охолоджується. Топінамбур очищають на картоплеочищувачі, інспектують та доочищують, подрібнюють на машині для нарізання овочів шматочками розмірами 20-25 мм та протирають через сита з діаметром вічок 2 мм та 0,5-0,4 мм. Аличу очищають від плодоніжки, бланшують парою протягом 480...600 с, видаляють кісточку та протирають через сита з діаметром вічок 5-7 мм та 0,5-0,4 мм. Екстракт із ВГМВС

проціджують через полотняний фільтр. Цукор очищають на просіювачі від металевих та інших домішок та готують цукровий сироп.

- Підготовлені харчові компоненти змішують за технологією, підігрівають за температури 60 °С і додають рецептурну кількість горіхового спиртового або цукрового екстракту. Готовий напій охолоджують і подають за температури +14...16 °С. Для довготривалого зберігання напій фасують у скляну тару, закупорюють, пастеризують за температурою 85 °С.

В таблиці 3 наведено показники якості напоїв вітамінізованих "Топіфрут-Алича".

Таблица 3

Показники якості напоїв вітамінізованих "Топіфрут-Алича"

Найменування показників	Вітамінізований напій з горіховим екстрактом	
	спиртовим	цукровим
Сухі розчинні речовини, %	18,0	19,0
Титровані кислоти, %	0,66	0,80
Пектинові речовини, %	0,276	0,552
L-аскорбінова кислота, мг/100г	5,4	10,6
Поліфенольні речовини, мг/100г	77,25	78,75
pH-кислотність	3,0	3,5

- За органолептичними показниками напій вітамінізований "Топіфрут-Алича" має рідку консистенцію, з часточками м'якоті, темно-жовтий колір, кисло-солодкий смак з присмаком топінамбуру та фруктовий аромат, що нагадує цитрусовий. Напій вітамінізований "Топіфрут-Алича" з цукровим екстрактом відрізняється світло-жовтим кольором, солодким з кислинкою смаком, фруктовим ароматом.

- Таким чином, розроблено спосіб виробництва вітамінізованих напоїв на основі топінамбуру "Топіфрут-Алича" (з аличевим пюре) і з додаванням як біологічно цінної добавки екстракту із волоського горіха молочно-воскової стадії стиглості на спиртовій або цукровій основах, що дозволяє отримати новітній за технологією готовий продукт з підвищеним вмістом біологічно активних речовин і високими споживчими властивостями.

- Напої з горіховим екстрактом мають підвищену біологічну і харчову цінність, можуть споживатися у повсякденному раціоні і мають профілактичну дію.

Використані джерела.

1. Технологическая инструкция по производству консервов "Соки овощные" // Сборник технологических инструкций по производству консервов. Том 4. справочник по производству консервов. Том 4. - Москва: Пищевая промышленность, 1974. - С. 329-341.

2. РСТ УССР 1995-89 Топинамбур (земляная груша) свежий. Технические условия. - Введ. с 01.01.1991. - 10 с.

3. ГОСТ 21920-76 Слива и алыча крупноплодная свежие. Технические условия. - М.: Стандартиформ. - 11 с.

4. Тюрікова І.С. Спосіб отримання екстракту із волоського горіха молочно-воскової стадії стиглості. Корисна модель № 77238, МПК В01D 11/02 (2006.01), опубл. 11.02.2013 р. - Бюл. № 3. - 4 с.

5. Тюрікова І.С. Спосіб отримання біологічно активної добавки із волоського горіха молочно-воскової стадії стиглості. Корисна модель № 88192, МПК В01D 11/02 (2006.01), опубл. 11.03.2014 р. - Бюл. № 5. - 2 с.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

- Спосіб виробництва напоїв вітамінізованих, що включає сортування сировини, миття, інспекцію, бланшування, очищення, повторну інспекцію і доочищення, подрібнення, протирання, змішування та підсолоджування, підготовку тари, фасування, пастеризацію, охолодження, пакування, маркування, транспортування та зберігання, який **відрізняється** тим, що використовують композиційну суміш, що складається із пюре топінамбурного, пюре аличевого з додаванням як біологічно цінної добавки екстракту із волоського горіха молочно-воскової стадії стиглості на цукровій або спиртовій основах.

Комп'ютерна верстка А. Крижанівський

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601